

AAW-011-003213

Seat No. _____

B. P. A. (Sem. II) (Vocal) Examination

April / May - 2016

Music Therapy - II

Faculty Code : 011

Subject Code : 003213

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન લખવો ફરજિયાત છે.

૧ નીચેના વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તરવહીમાં જ જવાબ લખો. (૨૦)

(૧) નીચેનામાંથી સૂક્ષ્મ શબ્દ શું છે ?

(એ) આચાર

(બી) વિચાર

(સી) પ્રચાર

(ડી) સદાચાર

(૨) શબ્દનો સ્થૂળ ઉપયોગ શેમાં છે ?

(એ) સાહિત્ય

(બી) ભાષા

(સી) સંભાષણ

(ડી) બોલી

(૩) ધ્વનિશક્તિના વિભિન્ન ઉપયોગો અને ઉપચારો પર આધારિત વિજ્ઞાન કયું છે ?

(એ) મંત્ર વિજ્ઞાન

(બી) જંત્ર વિજ્ઞાન

(સી) યંત્ર વિજ્ઞાન

(ડી) તંત્ર વિજ્ઞાન

(૪) વૃક્ષોના શરીરમાં પ્રાણ-ચેતના છે કે નહિ ? આ પ્રશ્ન શેમાં કરવામાં આવ્યો હતો ?

(એ) ભગવદ્ ગીતા

(બી) રામાયણ

(સી) મહાભારત

(ડી) સ્કંદપુરાણ

(૫) શબ્દ દ્વારા પરમાણુ વિભિન્નતા, પરમાણુભેદક, ભસ્મકારક શબ્દ વિગેરેનો

ઉલ્લેખ શેમાં જોવા મળે છે ?

(એ) રાગાર્ણવ

(બી) રસાર્ણવ

(સી) પરમાર્ણવ

(ડી) ભસ્માર્ણવ

(૬) શાબ્દિક ઔષધિનો ઉલ્લેખ શેમાં જોવા મળે છે ?

(એ) ચરક સંહિતા

(બી) પુષ્કલ સંહિતા

(સી) નારદ સંહિતા

(ડી) પાતંજલિ સંહિતા

- (૭) "સંગીતના પ્રભાવથી છોડવાઓ પણ મુક્ત નથી" આ વાતનું પરીક્ષણ કયાંના કૃષિકેન્દ્રોમાં કરવામાં આવ્યું હતું ?
 (એ) કોણાર્ક અને દિલ્હી (બી) કટક અને દિલ્હી
 (સી) આગરા અને કટક (ડી) આગરા અને કોણાર્ક
- (૮) કોણે રાગ તોડી ગાઈને હરણને આકર્ષિત કર્યા હતાં ?
 (એ) બૈજુ બાવરા (બી) સ્વામી હરિદાસ
 (સી) તાનસેન (ડી) ભરતમુનિ
- (૯) લોયર બર્ડ કયાં જોવા મળે છે ?
 (એ) અમેરિકા (બી) ટાન્ઝાનિયા
 (સી) આફ્રિકા (ડી) ઓસ્ટ્રેલિયા
- (૧૦) બાદશાહ જહાંગીર હરણ પકડવા જે શિકાર પદ્ધતિ પ્રયોજતા તેનું નામ
 (એ) સમરગા (બી) સારંગા
 (સી) સમૃગા (ડી) સમગા
- (૧૧) આયુર્વેદ, એલોપથી, હોમિયોપેથીની સમાન માન્યતા નીચેના પૈકી કઈ છે ?
 (એ) પ્રતિરોધક ધ્યેય (બી) પ્રતિરોધક શક્તિ
 (સી) પ્રતિરોધક આશય (ડી) પ્રતિરોધક રસ
- (૧૨) સ્ટ્રંસ, બ્રંશ, સંગ, સાદ, તર્પ વગેરે લક્ષણોયુક્ત કોઈપણ રોગ શરીરમાં ઉત્પન્ન થાય તો તેને કયા પ્રકારનો રોગ મનાય છે ?
 (એ) પ્રતિવિકાર (બી) વાત વિકાર
 (સી) કફ વિકાર (ડી) આયુર્વેદિક વિકાર
- (૧૩) નીચેનામાંથી શરીરમાં સ્થિત વાત, પિત્ત અને કફ સાથે કોને સીધો સંબંધ છે ?
 (એ) સાહિત્ય (બી) નૃત્ય
 (સી) સંગીત (ડી) નાટ્ય
- (૧૪) કઈ ચિકિત્સા પદ્ધતિમાં ઉપચારને સમોપચાર પદ્ધતિથી કરવામાં આવે છે ?
 (એ) એલોપથી (બી) હોમિયોપેથી
 (સી) વિસ્મોપચાર (ડી) આપેલ તમામ
- (૧૫) સંગીતથી મુખ્યતઃ કયું લક્ષણ સરળતાથી પ્રગટ કરી શકાય છે ?
 (એ) શારીરિક (બી) માનસિક
 (સી) આત્મિક (ડી) આપેલ તમામ
- (૧૬) કઈ ચિકિત્સા પદ્ધતિમાં શારીરિક લક્ષણોની અપેક્ષાએ માનસિક લક્ષણોને વધુ મહત્વ આપવામાં આવે છે ?
 (એ) આયુર્વેદ (બી) હોમિયોપેથી
 (સી) એલોપથી (ડી) નેચરોપથી

- (૧૭) ડૉ. મહેન્દ્રસિંહના મતાનુસાર હોમિયોપેથીનો અર્થ શો થાય છે ?
 (એ) અસમાન (બી) શ્રેષ્ઠ
 (સી) સમાન (ડી) સર્વશ્રેષ્ઠ
- (૧૮) "પ્રત્યેક પ્રાણીમાં કંઈકને કંઈક સંગીતની શક્તિ વિદ્યમાન છે" આ વિધાન કયા ગ્રંથમાં છે ?
 (એ) સંગીત પારિજાત (બી) સંગીતાયન
 (સી) નાદાયન (ડી) હૃદયકૌતુક
- (૧૯) "વૃક્ષોના શરીરમાં પાંચ ઈન્દ્રિયો અને ચેતનાઓનું અસ્તિત્વ છે" આ વાત શેમાં કરવામાં આવે છે ?
 (એ) મહાભારત (બી) સ્કંદપુરાણ
 (સી) રામાયણ (ડી) શિવપુરાણ
- (૨૦) શાની સંરચનામાં અક્ષરોના પારસ્પરિક ગૂંથણના ક્રમે ઉત્પન્ન થતી ધ્વનિ પ્રકારના સ્તર અને પ્રભાવ પર ધ્યાન આપવામાં આવે છે ?
 (એ) યંત્ર (બી) મંત્ર
 (સી) તંત્ર (ડી) જંત્ર

૨ પશુ-પક્ષીઓ પર સ્વરોનો પ્રભાવ વર્ણવો.

૩ મંત્ર વિજ્ઞાન વિશે ટૂંકમાં તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

૪ સંગીતના સ્વરોની વૃક્ષો તથા છોડવાઓ પર અસર વર્ણવો.

૫ ભારતીય પ્રાચીન ચિકિત્સા પદ્ધતિ આયુર્વેદ વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.

૬ આધુનિક હોમિયોપેથી ચિકિત્સા પદ્ધતિ વિશે વર્ણન કરો.